

ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬСЬКА

СОСТАВИТЕЛИ: *В. ГОРЛОВЕНКО*
Е. МАНОХА

Олена Львівна Кульчицька народилася **15 вересня 1877** року в місті **Бережани** на Тернопільщині. Рід Кульчицьких походить із села **Кульчиці**, під **Самбором**. У Кульчицях мали придомок «Смитанка-Ручка». Батько — Лев Теодорович Кульчицький (**1843 — 4 грудня 1909**) — радник суду, адвокат, громадський діяч, член багатьох товариств, перший директор «Народної каси» у **Косові**. Мати — Кульчицька (з дому Стебельська) Марія Яківна (?— **29 грудня 1939**). Сестра — Кульчицька Ольга (**1873м. Устечко — 29 березня 1940** Львів).

З дитинства любила малювати. На розвиток її мистецького обдарування мали вплив уроки батька, який сам цікавився живописом, мальовнича природа рідного краю, пам'ятники архітектури, поетика народних пісень, казок, переказів. **1894** року закінчила 8-класовий навчальний заклад при **монастирі Сакраменток** у **Львові**. Кілька місяців (у **1901–1902** роках) разом із сестрою Ольгою відвідувала Львівську **Художньо-промислову школу** (нині ЛДКДУМ ім. І. Труша), де отримала перші уроки роботи з аквареллю у інспектора середніх шкіл Стефановича. Пізніше навчалась у щойно відкритій приватній художній школі **С. Батовського-Качора** та Р. Братковського. Згодом Олена вступає до Львівської студії художників реалістичного напрямку. В **1907** році вона закінчує **Академію мистецтв** у **Відні**.

В **1909** році Олена Кульчицька вперше виставила свої роботи у **Львові**. Успіх був незвичайний. Вона творила своєрідний літопис народного життя. Такими є живописні твори: жанрові композиції «Жнива», «Діти зі свічками», портрети «На прощу», численні **пейзажі**, **натюрморти**. Знаменною віхою в житті молодого митця був **1912** рік, коли вона вперше взяла участь у Київській українській художній виставці.

Офорти «При лямпі», «Біля криниці», **дереворити** «Довбуш», «Зима», цикл «Історія княжих часів», численні **ліногравюри**, серед них знаменитий цикл «Українські письменники» значно наблизили наше малярство до Європи. З **1945** по **1954** роки Олена Кульчицька викладала **графіку** в **Українському поліграфічному інституті ім. І. Федорова**, професором якого стала у **1948** році. Випускає серію ліногравюр «Лихоліття українського народу».

Велику мистецьку й наукову вартість мають її альбоми акварелей «Народна архітектура західних областей УРСР» та «Народний одяг західних областей УРСР» (1959, більш ніж 100 малюнків). За 1928—1946 роки вона пройшла пішки майже всю Західну Україну, малюючи з натури. Оформлення Олени Кульчицької увійшли до золотого фонду української книжкової ілюстрації («Слово о полку Ігоревім», «Тіні забутих предків», «Лис Микита»). Ілюструє тритомну працю етнографа

Стефаника. Вона була піонером мистецького оздоблення дитячої книжки на західноукраїнських землях.

Багато сил художниця віддала [килимарству](#): створювала ескізи орнаментів для килимів, які потім ткала її сестра. Вона створила також неповторні перлини з емалі, бронзи, [майоліки](#). У своїх творах вона відтворювала дух народу так, як сама його відчувала.

На честь 25-річчя своєї творчої діяльності організовує виставку робіт у залах НТ ім. Шевченка (Київ).

У [1967](#) році Олена Кульчицька стала лауреатом [Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка](#). Її твори з незмінним успіхом експонувалися в багатьох містах світу.

2013 Національний музей у Львові імені Шептицького видав повний альбом-каталог творів Кульчицької, до якого ввійшли 347 репродукцій графіки, малярства та ужиткового мистецтва.

Після другої совецької окупації не поїхала на еміграцію, а навпаки — включилася в легальний опір сталінському режиму. Зокрема, активно допомагала родинам, які зазнали арештів та висилок до Росії. Зверталася до різноманітних окупаційних установ з проханням про звільнення багатьох діячів української культури, серед таких [Віра Свенціцька](#), донька директора Національного музею у Львові — мистецтвознавець та діячка ОУН.

1955 Кульчицька розорнула цілу кампанію на захист від закриття Львівського художнього училища — вже після звільнення України від СРСР цей заклад виріс у Львівський державний коледж декоративного та ужиткового мистецтва імені Івана Труша. Художниця власної сім'ї не мала, повністю присвятила своє життя мистецтву. Була співзасновником музею [«Стривігор»](#) у [Перемишлі](#), де певний час проживала і творила. Померла Олена Кульчицька [9 березня 1967](#) року у [Львові](#).

Олена Кульчицька:

ХРИСТОС ВОСКРЕСІ!

Листівка. Гуцулка

Верби зимою

Паламар

Стомлений орач

Брама в селі Шпиткові

Сестра Ольга
Акварель, 1909

Карпатские село Гребени
Лосцизм, 1934

Ріка Прут у горах
Калборова гравюра на лінолеумі, 1913

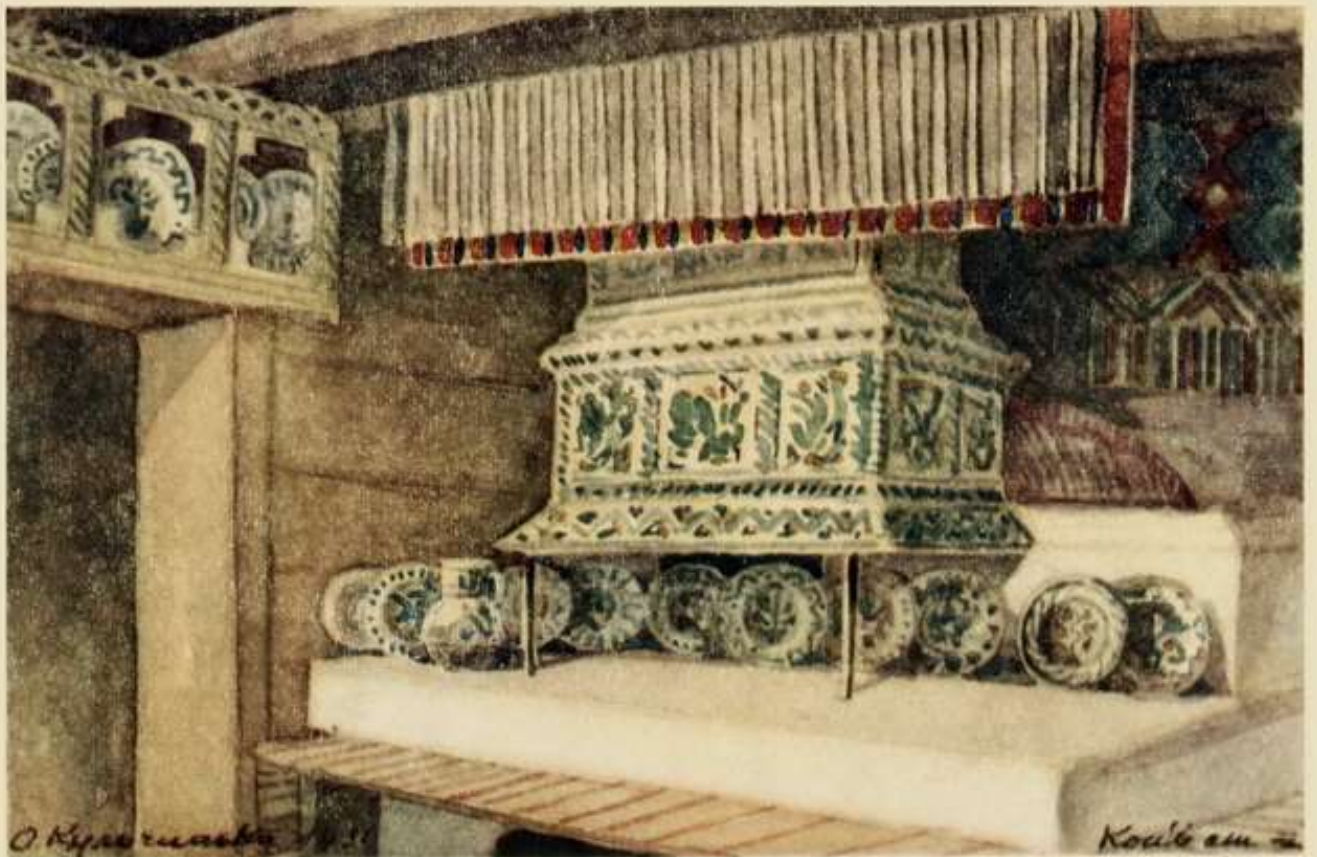
Добуш
Графюра на берві, 1940

З циклу «Гуцульщина в труді»
Гравюра на дереві, 1947

10. ГУЦУЛЬСЬКА ХАТА.

10. ПРЧ ГУЦУЛЬСЬКОЇ ХАТИ В КОСОВІ, СТАНІСЛАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

Хата під Львовом
Офорт і акватінта, 1930

29 МОНАСТІР У МЕЖИБРОДІ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

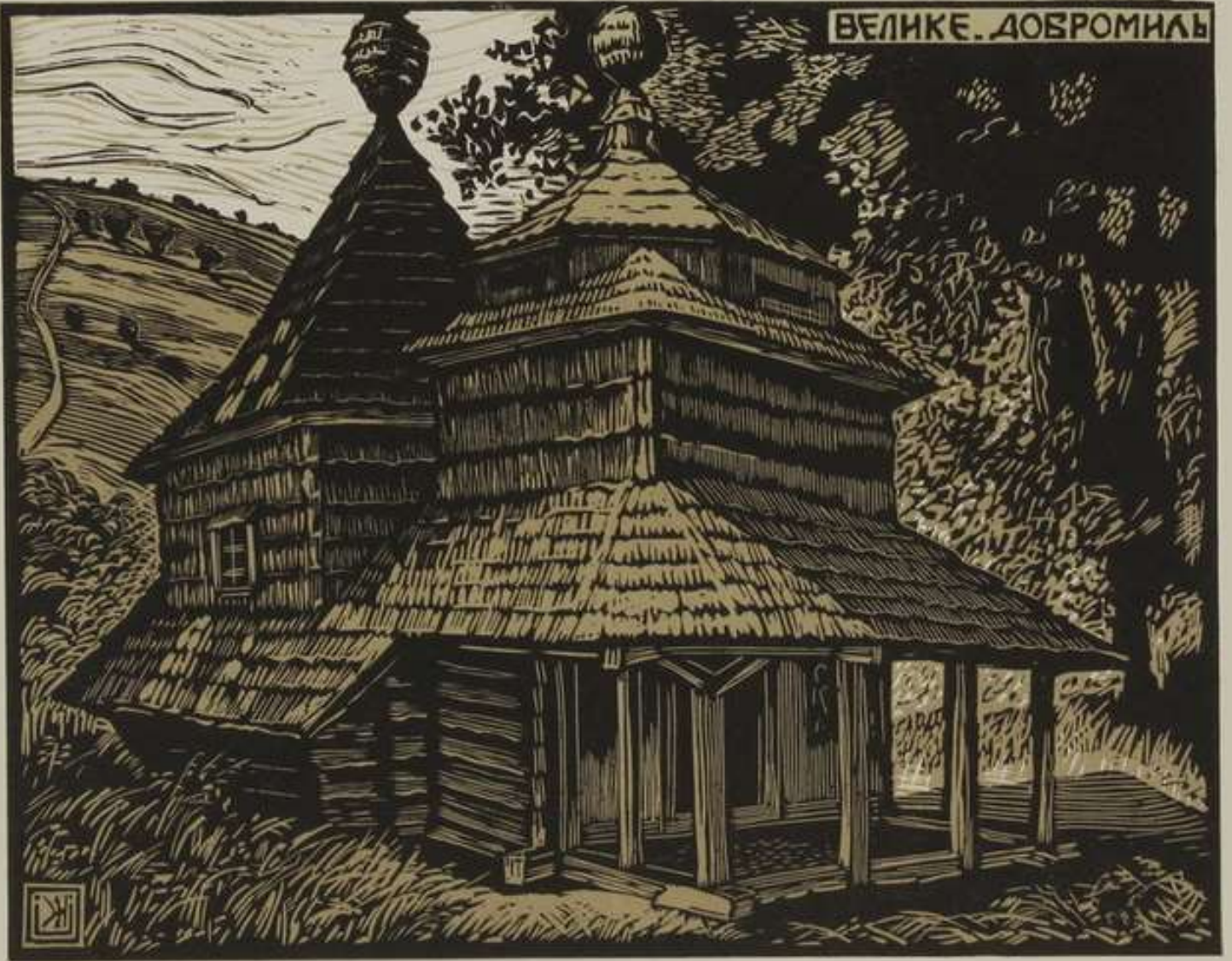

17. ЦЕРКВА В СЕЛІ МІХОВІЙ, ДРОГОБИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.

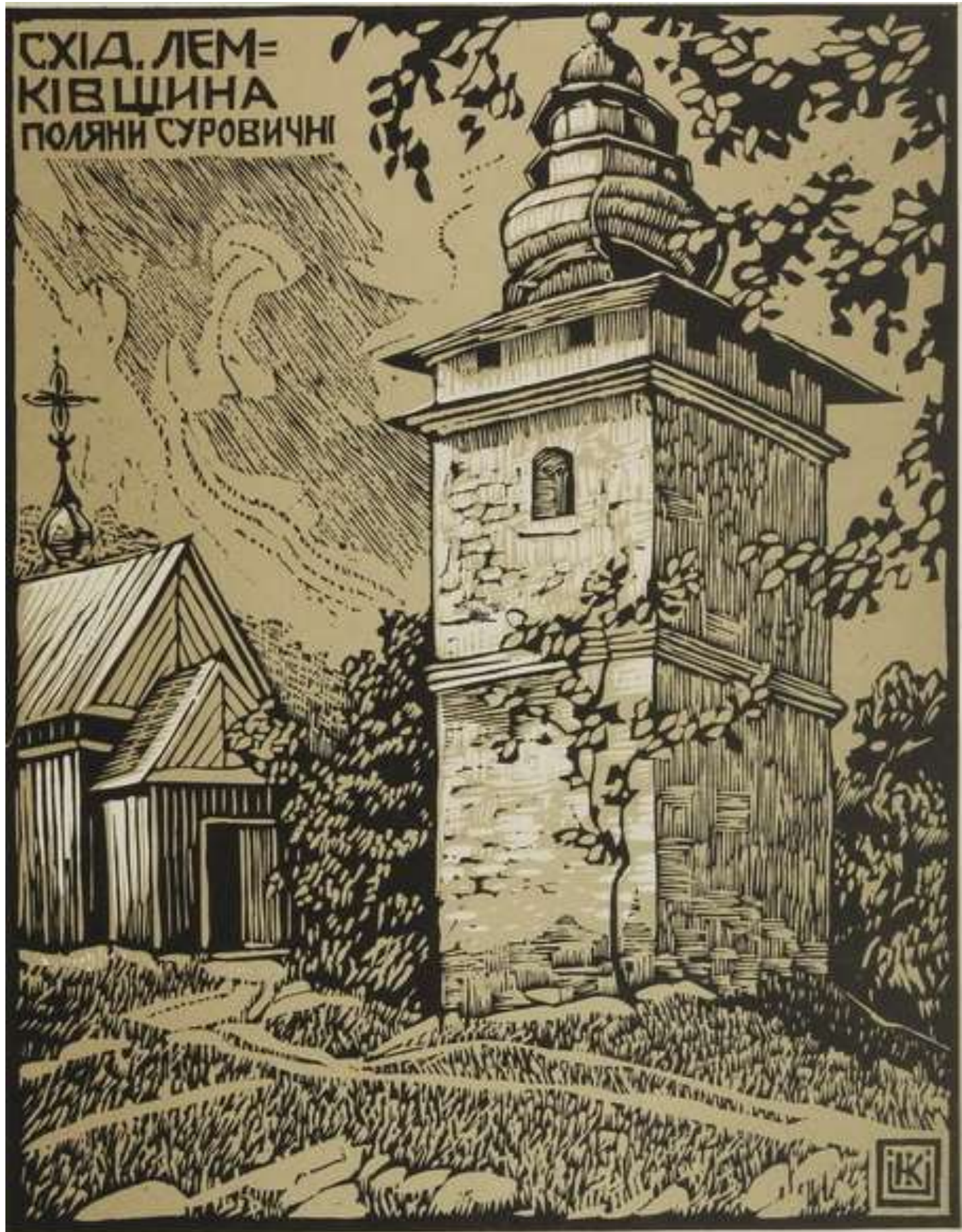
15. ДЗІНІЦЯ В СЕЛІ ЯСЕННІЙ ЗАМКОВА, ДРОГОВИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.

ВЕЛИКЕ ДОБРОМИЛІ

12. ЦЕРКВА В СЕЛІ ВЕЛИКОМУ, ДРОГОБИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

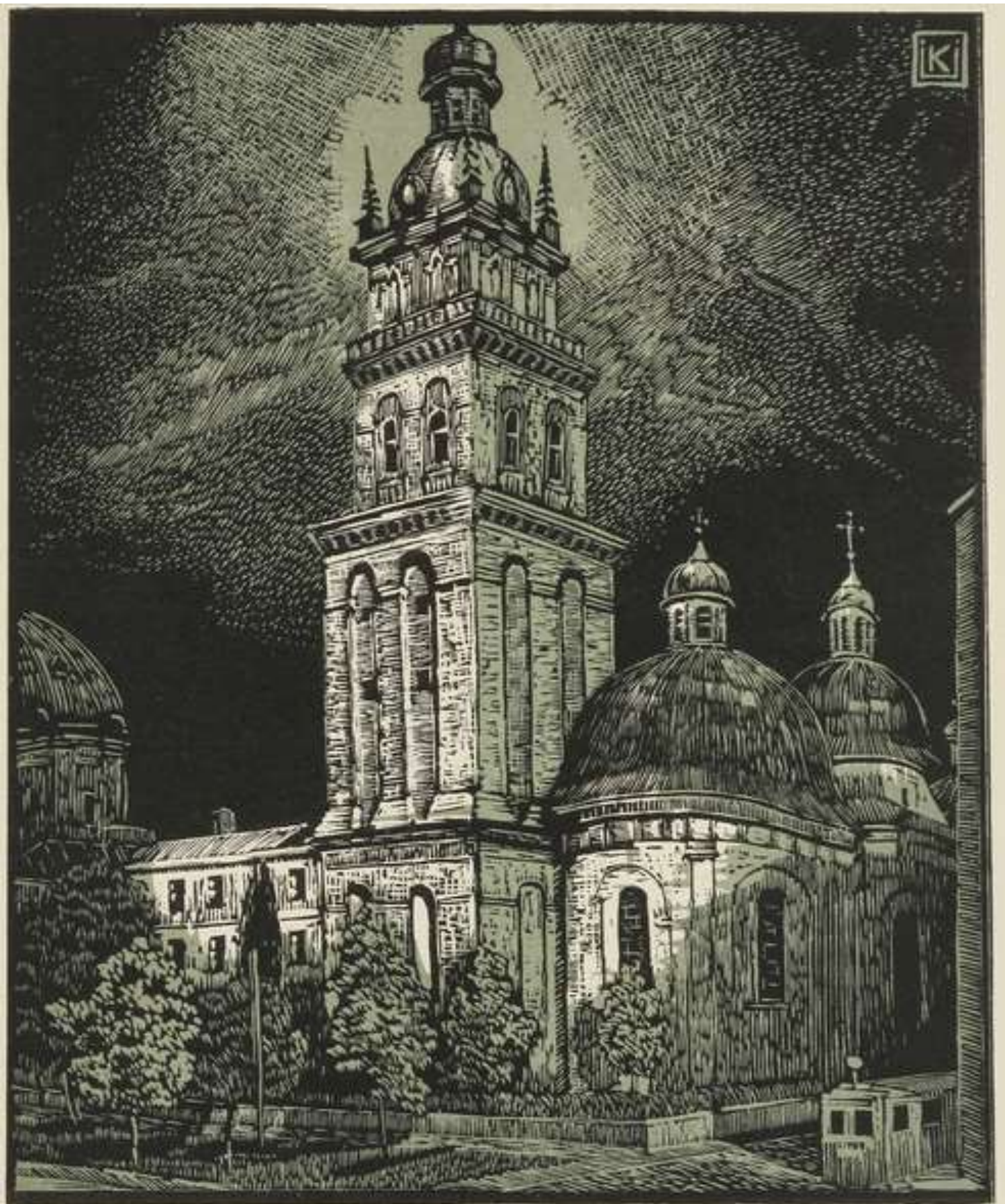
СХІД. ЛЕМ-
КІВЩИНА
ПОЛЯНИ СУРОВИЧНІ

18. ДЯВНИЦЯ В СЕЛІ ПОЛЯНІ СУРОВИЧНІ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

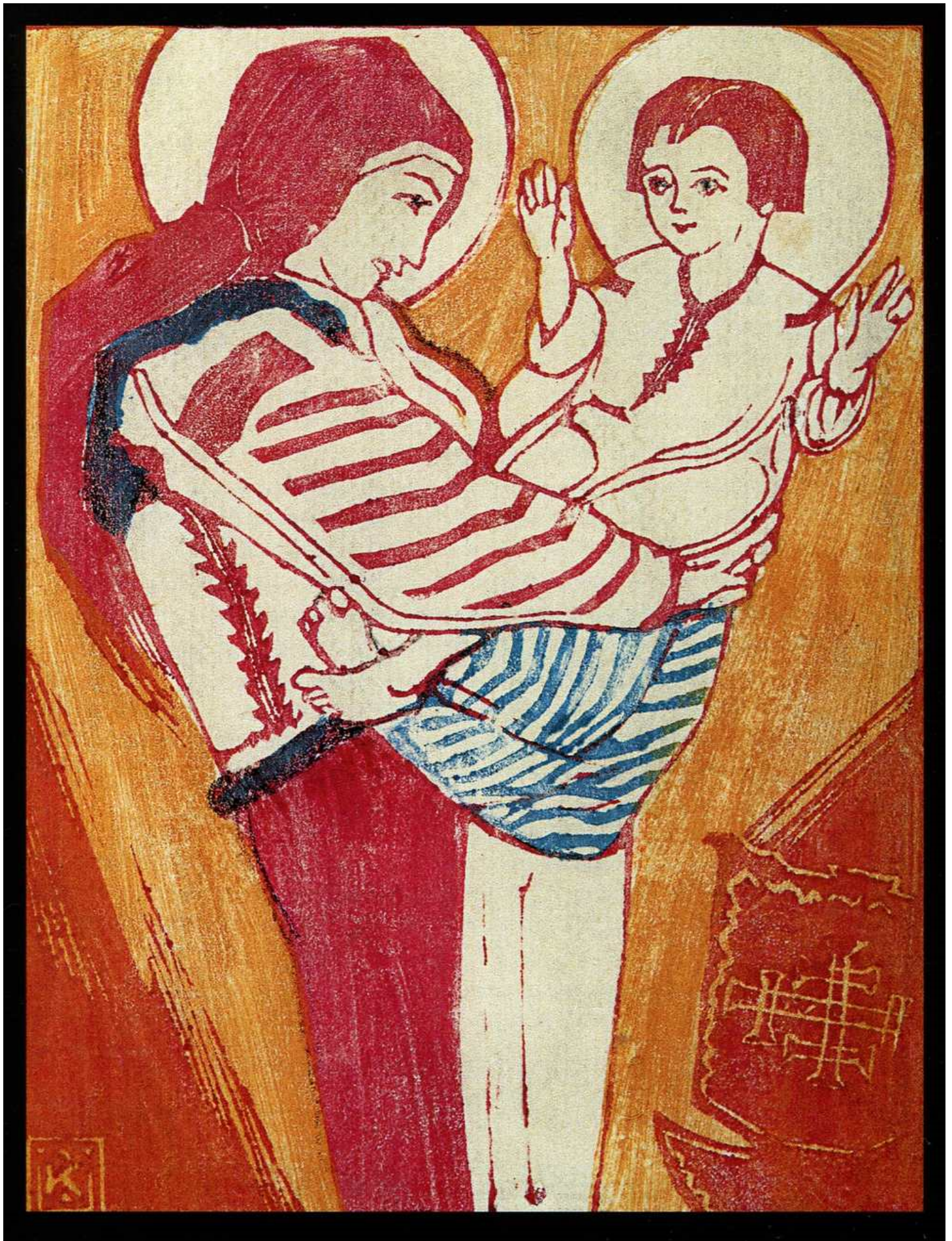
14. ТРИСВЯТИТЕЛЬСЬКА КАПЛИЦЯ У ЛЬВОВІ.

13. УСПЕНСЬКА ЦЕРКВА З ВЕЖОЮ КОРНЯКТА У ЛЬВОВІ.

О.Кульчицька. Жнива.

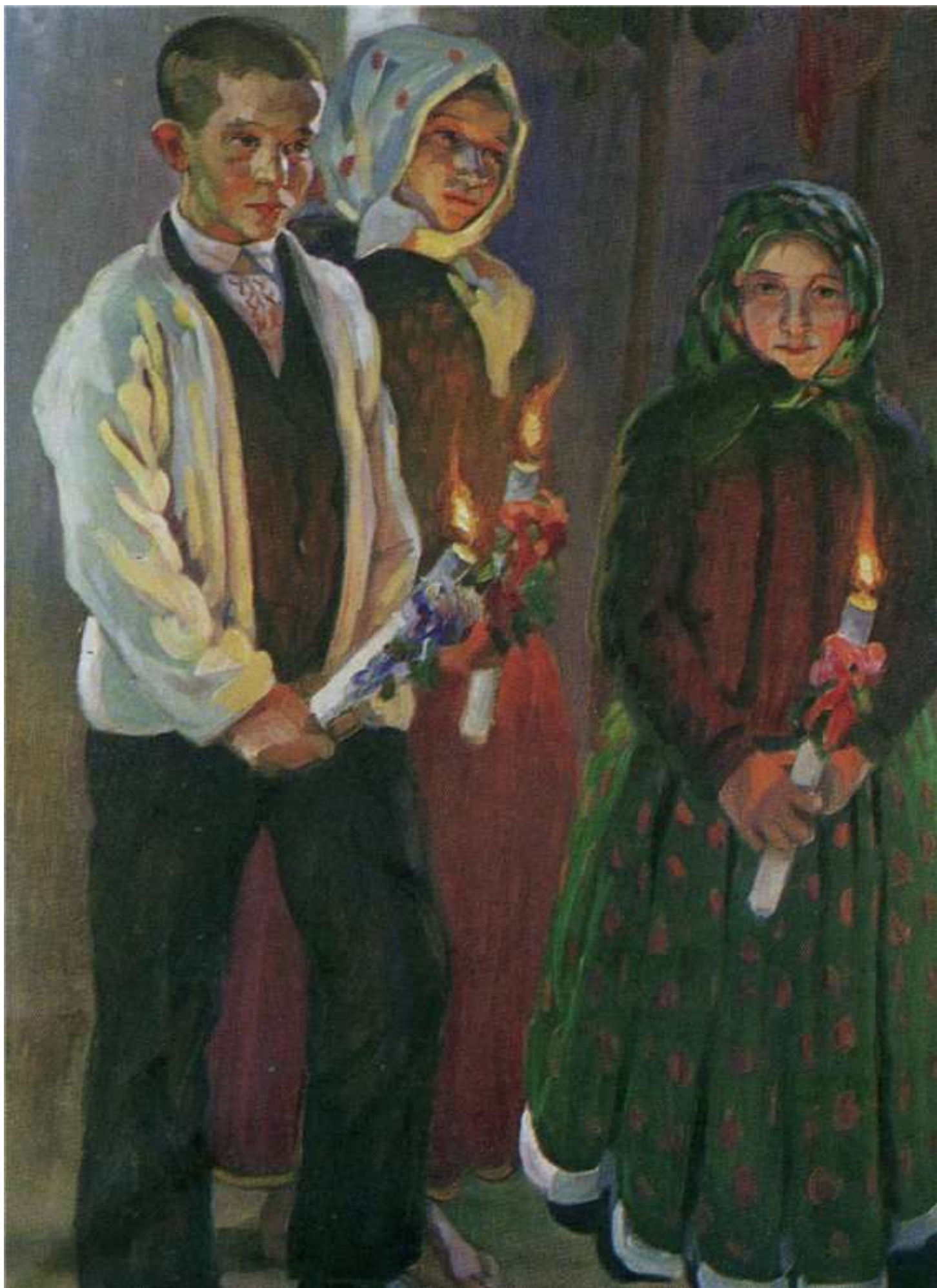
с.Кульчицька. Гуцульська Мадонна.

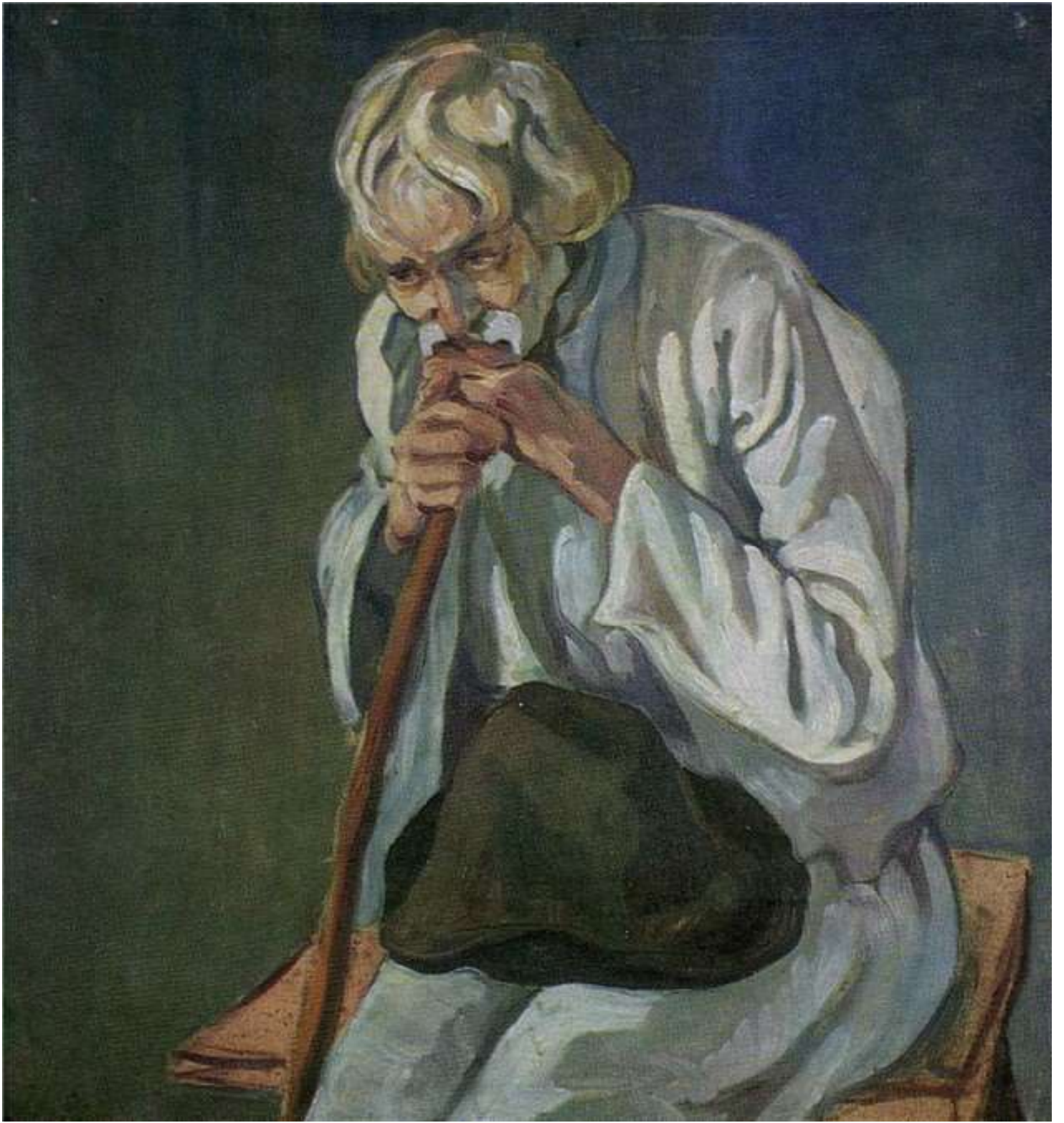

Елена Кульчицкая Лето 1912 г.

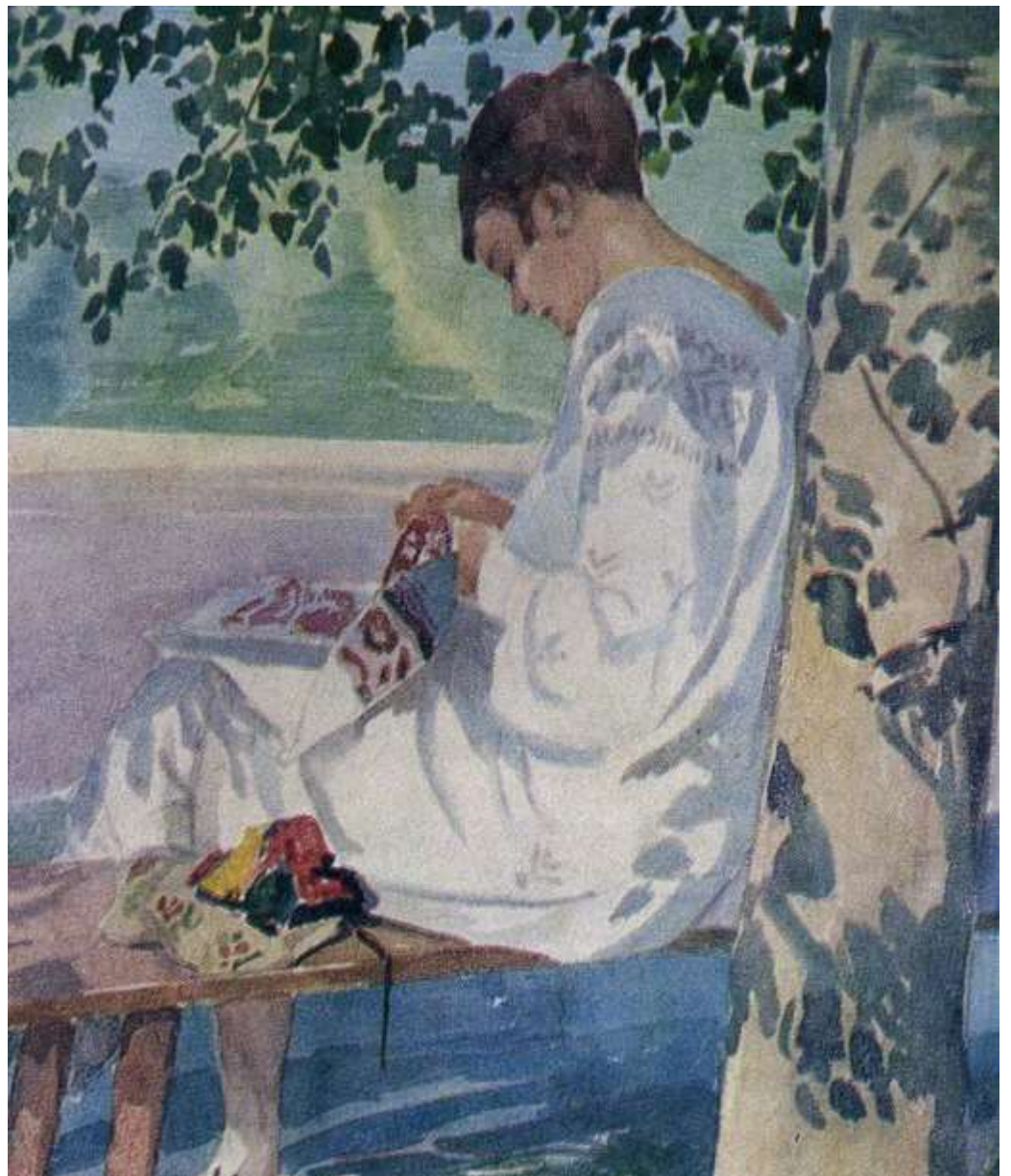
Елена Кульчицкая Дети со свечами 1913 г.

Елена Кульчицкая Мальчик в венке из колосьев. Львовщина.

**Елена Кульчицкая
За вышиванием
(Портрет сестры)**

Елена Кульчицкая Христос воскрес! 1930 г.

Елена Кульчицкая Священная Пасха 1933 г.

Елена Кульчицкая Женская одежда. Покутье (Прикарпатье)

**Елена Кульчицкая Зимняя одежда молодого крестьянина.
Гуцульщина.**

Елена Кульчицкая Женская и мужская одежда. Лемковщина.

Елена Кульчицкая И вновь весна

Елена Кульчицкая Гуси.

Елена Кульчицкая Женсовет

Елена Кульчицкая Итальянский дворик (Львовский исторический музей)